

Apstiprināta
ar tieslietu ministra 2018. gada 26. jūlija
rikojumu Nr. 1-1/211

**Zvērinātu notāru kvalifikācijas pārbaudes
programma
2018. gadam**

programmu pieņēmusi
Latvijas Zvērinātu notāru padome
saskaņā ar Latvijas Republikas
Ministru kabineta 30.06.2008. noteikumiem nr. 485

Rīga 2018

1. Vispārējā tiesību teorija.

1.1. Tiesību izpratne.

- 1.1.1. Tiesības kā sociāla parādība.
- 1.1.2. Nozīmīgākās tiesību doktrīnas, kuras ietekmējušas Latvijas Republikas tiesību sistēmas izveidi, -dabisko tiesību un juridiskā pozitīvisma teorijas.
- 1.1.3. Objektīvās tiesības un subjektīvās tiesības.

1.2. Sociālās normas.

- 1.2.1. Sociālās normas jēdziens un to klasifikācija.
- 1.2.2. Tiesību normas vieta sociālo normu sistēmā.
- 1.2.3. Tiesību normu un morāles normu attiecības.

1.3. Tiesību norma.

- 1.3.1. Tiesību normas jēdziens.
- 1.3.2. Tiesību normas struktūra.
- 1.3.3. Tiesību normu klasifikācija.
- 1.3.4. Materiālās un procesuālās tiesību normas.

1.4. Tiesību avoti.

- 1.4.1. Tiesību avota jēdziens.
- 1.4.2. Patstāvīgie tiesību avoti - normatīvie akti, tiesību paražas (ieradumu tiesības) un vispārējie tiesību principi.
- 1.4.3. Tiesību palīgavoti - tiesu prakse un tiesību doktrīna.
- 1.4.4. Tiesību avotu hierarhija un Eiropas Savienības tiesību avoti Latvijas tiesību sistēmas kontekstā.

1.5. Normatīvais akts.

- 1.5.1. Normatīva akta jēdziens un veidi.
- 1.5.2. Normatīvo aktu hierarhija.

1.6. Normatīvo aktu jaunrade

- 1.6.1. Normatīvo aktu spēks laikā, telpā un attiecībā uz personām.
- 1.6.2. Normatīvo aktu sistematizācija.

1.7. Tiesiskās attiecības un juridiskā atbildība

- 1.7.1. Tiesisko attiecību jēdziens un veidi.
- 1.7.2. Juridiskie fakti un to klasifikācija.
- 1.7.3. Tiesību pārkāpuma jēdziens un veidi.
- 1.7.4. Juridiskās atbildības pamats un veidi.

1.8. Tiesību saimes un loki.

- 1.8.1. Tiesību saimes un loka jēdzieni.
- 1.8.2. Tiesību saimju un loku klasifikācija.
- 1.8.3. Kontinentālās tiesību loka būtiskākās iezīmes.
- 1.8.4. Romāņu un ģermāņu tiesību saimes kontinentālās Eiropas tiesību lokā.
- 1.8.5. Skandināvu tiesību loka īpatnības.
- 1.8.6. Anglo- amerikāņu tiesību loks un tā īpatnības.
- 1.8.7. Sociālistisko tiesību vieta Eiropas tiesību sistēmās. Kopīgais un atšķirīgais ar kontinentālās Eiropas tiesību izpratni.

1.9. Tiesiskā sistēma.

- 1.9.1. Nacionālās tiesiskās sistēmas jēdziens.
- 1.9.2. Tiesību sistēmas jēdziens un tās struktūra.
- 1.9.3. Publiskās un privātās tiesības.
- 1.9.4. Publisko un privāto tiesību nošķiršanas nepieciešamība un modeļi.
- 1.9.5. Tiesību nozares.
- 1.9.6. Tiesību institūti.

1.10. Tiesību normu realizācija

- 1.10.1. Tiesību realizācijas jēdziens un veidi.
- 1.10.2. Tiesību normu piemērošanas jēdziens.
- 1.10.3. Tiesību normu piemērošanas stadijas.
- 1.10.4. Tiesību normu iztulkošanas jēdziens.
- 1.10.5. Tiesību normu iztulkošanas veidi un metodes.
- 1.10.6. Tiesību normu piemērošanas akta jēdziens un veidi.

1.11. Tiesību normu piemērošanas teorijas

- 1.11.1. Tiesību funkcijas sociālās regulēšanas sistēmā.
- 1.11.2. Taisnīguma prasība tiesībās.
- 1.11.3. Procesuālās kārtības loma tiesību normu piemērošanā.

1.12. Tiesību normu piemērošanas loģiskā struktūra

- 1.12.1. Juridiskais siloģisms.
- 1.12.2. Lielā premisa.
- 1.12.3. Mazā premisa.
- 1.12.4. Siloģiskais slēdziens.
- 1.12.5. Subsumcijas jēdziens un nepieciešamība.
- 1.12.6. Subsumcijas tehnika.
- 1.12.7. Tiesību normu piemērošanas tiesisko seku noteikšana.

1.13. Lietas faktisko apstākļu noskaidrošana.

- 1.13.1. Lietas faktisko apstākļu uztvere, noteikšana un novērtējums.
- 1.13.2. Pierādīšanas tehnika.

1.14. Tiesību normas meklēšana.

- 1.14.1. Tiesību normas un ģenerālklausulas. Ģenerālklausulu interpretācija un piemērošana notāra darbā.
- 1.14.2. Tiesību normas likumības un tiesiskuma pārbaude.
- 1.14.3. Tiesību normas spēkā esamība un piemērojamība (zemākā kritika).
- 1.14.4. Tiesību normas konstitucionalitātes pārbaude (augstākā kritika).

1.15. Tiesību normu un principu kolīzijas.

- 1.15.1. Tiesību normu konkurence, šķietamās un patiesās pretrunas.
- 1.15.2. Kolīziju atrisināšanas metodes.

1.16. Tiesību normu interpretācijas jēdziens un metodes

- 1.16.1. Interpretācijas jēdziens un mērķis. *Ratio legis*.
- 1.16.2. Faktori, kas nosaka interpretācijas nepieciešamību.
- 1.16.3. Tiesību normu interpretācijas metodes - gramatiskā, sistēmiskā, teleoloģiskā, vēsturiskā un citas metodes.

1.17. Tiesību tālākveidošana

- 1.17.1. Likumu nepilnību (robu) jēdziens un veidi.
- 1.17.2. Tiesību un likuma analogija. *Argumentum a fortiori*. *Argumentum a contrario*.

1.18. Tiesību normu piemērošanas akta izstrāde un pamatojums

- 1.18.1. Tiesību normu piemērošanas akta jēdziens.
- 1.18.2. Nolēmuma pamatojums un argumentācija.
- 1.18.3. Sankcijas izvēles robežas.
- 1.18.4. Nolēmuma strukturēšana un noformēšana.

2. Konstitucionālās tiesības.**2.1. Konstitucionālo tiesību jēdziens un avoti.**

- 2.1.1. Konstitucionālo tiesību jēdziens un reglamentācijas objekts.
- 2.1.2. Konstitucionāli tiesisko attiecību jēdziens un saturs.

- 2.1.3. Konstitucionāli tiesisko attiecību subjekti.
- 2.1.4. Konstitucionālo tiesību avoti.

2.2. Latvijas Republikas Satversmes jēdziens un juridiskais spēks.

- 2.2.1. Konstitūcijas jēdziens un tās materiālā, formālā un aksioloģiskā izpratne.
- 2.2.2. Konstitūciju saturs un forma.
- 2.2.3. Latvijas Republikas Satversme. Tās pieņemšana, stāšanās spēkā un *de facto* juridiskā spēka atjaunošana 1990. gadā.
- 2.2.4. 1990. gada 4. maija Neatkarības deklarācijas juridiskā nozīme un loma Satversmes spēka atjaunošanā
- 2.2.5. Latvijas Republikas Satversmes juridiskais spēks un vieta normatīvo aktu hierarhijā.

2.3. Latvijas Republikas konstitucionālisma pamatprincipi.

- 2.3.1. Suverenitātes jēdziens un realizēšanas ietvari.
- 2.3.2. Varas dalīšanas princips Satversmē un Latvijas Republikas varas struktūra.
- 2.3.3. Taisnīguma, likumības, tiesiskās palāvības principi un to realizācija.

2.4. Pilsonības institūts Latvijā.

- 2.4.1. Pilsonības jēdziens un tā saturs. Piederība pie Latvijas Republikas pilsonības. Pilsoņa tiesību un pienākumu saturs.
- 2.4.2. Ārvalstnieku, bezvalstnieku (nepilsoņu, bēgļu, u.c.) tiesiskā statusa reglamentācija Latvijā.

2.5. Likumdošanas process Latvijas Republikā un likumu spēkā stāšanās.

- 2.5.1. Likumdošanas iniciatīvas tiesības.
- 2.5.2. Likumdošanas process Saeimā. Likumprojektu izskatīšanas kārtība. Likumprojektu izskatīšana steidzamības kārtā.
- 2.5.3. Likuma izsludināšana un spēkā stāšanās.
- 2.5.4. Satversmes grozījumu izskatīšanas īpatnības.

2.6. Izpildvaras struktūra Latvijas Republikā.

- 2.6.1. Izpildvaras specifika un galvenās pazīmes. Tās vieta un loma varas dalīšanas sistēmā.
- 2.6.2. Valdības jēdziens un konstitucionāli tiesiskais statuss. Ministru Kabineta izveidošanas kārtība.
- 2.6.3. Ministru prezidenta institūts un kompetence valsts varas realizācijā.
- 2.6.4. Ministru kabineta sastāvs un struktūra. Ministru Kabineta funkcijas, tiesības un pienākumi.
- 2.6.5. Ministru Kabineta izdotie normatīvie akti, to spēks un vieta normatīvo aktu hierarhijā.
- 2.6.7. Tieslietu ministra un Tieslietu ministrijas kompetence Latvijas Republikas tiesu un tiesību sistēmā. Latvijas Republikas notariāta darbības virsvadība.

2.7. Tiesu vara Latvijas Republikā.

- 2.7.1. Tiesu varas jēdziens un tās vieta un loma valsts varas realizācijā.
- 2.7.2. Tiesu varas konstitucionālais statuss. Tiesu un tiesnešu neatkarības princips un tā konstitucionālās garantijas.
- 2.7.3. Tiesu varas institūciju sistēma. Vispārējās un speciālās kompetences tiesas. Tiesāšanas pamatprincipi un to regulējums Likumā par tiesu varu.
- 2.7.4. Satversmes tiesa - konstitucionālās kontroles realizētāja. Tās vieta tiesu varas sistēmā. Satversmes tiesa kompetence. Satversmes tiesas spriedumi kā tiesību avoti. To vieta citu tiesību avotu vidū.
- 2.7.5. Ar tiesu saistītās institūcijas un to nozīme likumības realizācijā Latvijas Republikā. Notariāta nozīme un kompetence likumu piemērošanā un dokumentu publiskās ticamības garantēšanā Latvijā.

2.8. Latvijas administratīvi teritoriālā iedalījuma institūts.

- 2.8.1. Valsts teritorija un tās organizācijas jēdziens.
- 2.8.2. Administratīvi teritoriālā iedalījuma jēdziens un pamatprincipi.
- 2.8.4. Notariāta organizācija Latvijā saistībā ar valsts teritoriālo iedalījumu.

2.9. Cilvēka pamattiesības Satversmē.

- 2.9.1. Cilvēka pamattiesību un cilvēktiesību jēdzieni.
- 2.9.2. Cilvēka pamattiesību konstitucionālā reglamentācija Latvijā.
- 2.9.3. Cilvēka pamattiesību apjoms un to struktūra Satversmē.
- 2.9.4. Notariāta loma cilvēka pamattiesību realizēšanā.

3. Administratīvās un administratīvā procesa tiesības.

3.1. Administratīvo tiesību nozare un administratīvo tiesību avoti.

- 3.1.1. Administratīvo tiesību jēdziens. Administratīvo tiesību nozare.
- 3.1.2. Administratīvo tiesību avotu jēdziens un to veidi.
- 3.1.4. Objektīvās un subjektīvās tiesības. Rīcības brīvība.
- 3.1.5. Administratīvo tiesību principi.

3.2. Administratīvi tiesiskās attiecības.

- 3.2.1. Administratīvi tiesiskās attiecības un to īpatnības.
- 3.2.2. Administratīvi tiesisko attiecību subjekti.
- 3.2.3. Administratīvi tiesiskās tiesībspēja un rīcībspēja.
- 3.2.4. Administratīvi tiesisko attiecību veidi.
- 3.2.5. Administratīvi tiesisko attiecību nodibināšana, grozīšana un izbeigšana.

3.3. Latvijas Republikas valsts pārvalde un pašpārvaldes.

- 3.3.1. Valsts pārvaldes organizācijas un realizācijas principi - tiesību virsvadības princips, proporcionalitātes princips, tiesiskās palāvības princips, u.c.
- 3.3.2. Piespiešana valsts pārvaldē. Piespiedu līdzekļi, kurus izmanto valsts pārvaldes subjekti (preventīvie un pārtraukšanas līdzekļi).
- 3.3.3. Valsts pārvaldes institucionālā sistēma. Atvasinātās publisko tiesību juridiskās personas. Pārvaldes iestāžu klasifikācija un sistēma.
- 3.3.5. Tiešā valsts pārvalde un padotības formas.
- 3.3.6. Iekšējo normatīvo aktu pieņemšana.
- 3.3.7. Publisko tiesību līguma jēdziens un saturs.
- 3.3.8. Pašvaldību funkcijas un kompetence valsts pārvaldes īstenošanā.

3.4. Administratīvais process.

- 3.4.1. Administratīvā procesa jēdziens un pamatmērķi.
- 3.4.2. Administratīvā akta jēdziens. To veidi un klasifikācija.
- 3.4.3. Administratīvā procesa dalībnieki un to raksturojums. Administratīvi procesuālā tiesībspēja un rīcībspēja. Pārstāvība un tās ierobežojumi.
- 3.4.4. Publiskās varas izdotie akti, kam ir administratīvā akta pazīmes, bet kas nav administratīvie akti.
- 3.4.5. Faktiskās rīcības jēdziens.
- 3.4.6. Administratīvā procesa stadijas. Pamatstadijas un to raksturojums. Palīgstadijas un to raksturojums. Procesuālie termiņi.
- 3.4.7. Personas tiesību aizsardzības līdzekļi administratīvajā procesā. Administratīvā akta un faktiskās rīcības pārsūdzēšana tiesā. Pieteikuma un sprieduma veidi.
- 3.4.8. Administratīvā akta un tiesas nolēmuma izpilde.

3.5. Administratīvā atbildība.

- 3.5.1. Administratīvās atbildības jēdziens. Administratīvais pārkāpums kā administratīvās atbildības pamats. Administratīvā pārkāpuma sastāvs.
- 3.5.2. Administratīvie sodi un to veidi. Administratīvo sodu uzlikšanas pamatnosacījumi. Sodu izpildes īpatnības.

3.6. Informācijas atklātība un datu aizsardzība.

- 3.6.1. Informācijas pieejamības princips tiesiskā valstī un tā tiesiskais regulējums Latvijā. Varas realizācijas „caurspīdīguma ideja” tās nozīme personu pamattiesību realizācijā.

- 3.6.2. Individu tiesības vērsties valsts pārvaldes iestādē pēc informācijas. Informācijas klasifikācijas veidi un tās izsniegšanas pamatnosacījumi.
- 3.6.3. Konfidenciālas informācijas jēdziens un personas datu aizsardzība.
- 3.6.4. Notāra tiesības pienākumi saistībā ar informācijas atklātību un datu aizsardzību.
- 3.6.5. Zvērināta notāra pienākumi noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanā. Ziņošana par neparastiem un aizdomīgiem darījumiem.

4. Notariāta tiesības.

4.1. Latvijas notariāta būtība.

- 4.1.1. Notariāta jēdziens, ģenēze senajā Romā un evolūcija kontinentālā Eiropā.
- 4.1.2. Latvijas notariāta piederība Eiropas un pasaules Latīņu notariātiem.
- 4.1.3. Notariāta jēdziens, uzdevumi un funkcijas.
- 4.1.4. Notariāta vieta tiesību aizsardzības iestāžu sistēmā.
- 4.1.5. Latvijas Republikas notariāta darbību regulējošie tiesību avoti.
- 4.1.6. Notāru kompetence un notariāta uzbūves modeļi citās Eiropas Savienības valstīs. Notāru starptautiskā sadarbība. Latvijas notariāta dalība starptautiskajās organizācijās.

4.2. Notariāta kompetence un organizācija Latvijā.

- 4.2.1. Zvērināta notāra jēdziens. Zvērinātu notāru kompetence. Notāru tiesība un pienākumi pildot amata pienākumus. Notāra atbildība par pienākumu likumīgu un godprātīgu pildīšanu. Notāra profesionālās ētika jēdziens un saturs.
- 4.2.2. Zvērinātu notāru korporatīvā darbība. Latvijas Zvērinātu notāru kolēģijas institūcijas un to uzraudzība.
- 4.2.3. Zvērinātu notāru finansiālā darbība. Notariālās darbības riska apdrošināšana. Zvērināta notāra darba apmaksā.
- 4.2.4. Zvērinātu notāru saraksti, notāru biroji jeb kantori un to izveidošanas kārtība.
- 4.2.5. Zvērināta notāra iecelšana amatā, pārcelšana, atlaišana un atstādināšana no amata.
- 4.2.6. Notāru biroju štati - notāru palīgi un darbinieki.
- 4.2.7. Notāru eksāmeni un tos regulējošie normatīvie akti.
- 4.2.8. Bāriņtiesu apliecināšanas funkcija.
- 4.2.9. Diplomātisko un konsulāro iestāžu notariālā darbība.

4.3. Notariālās darbības principi un notariālo darbību izpildes vispārējie noteikumi.

- 4.3.1. Notariālās darbības principi - neatkarības, tiesiskuma, *numerus clausus*. Palīdzība fiziskajām un juridiskajām personām, to tiesību un likumisko interešu aizsardzībā. Notariālo aktu un darbību pamatotības princips. Pierādījumi un pierādīšana notariālajā darbībā. Notariālo darbību konfidencialitāte.
- 4.3.2. Notariālo darbību izpildes vispārējie noteikumi - notariālo darbību izpildes laiks un vieta, personu identitātes, tiesībspējas un rīcībspējas noskaidrošana, amatpersonu un pārstāvju pilnvaru pārbaude.
- 4.3.3. Notariālo darbību veikšana kurliem, akliem un mēmiem, kā arī cilvēkiem, kas paši nespēj parakstīties. Notariālā akta liecinieki un tiem izvirzāmās prasības.
- 4.3.4. Notariālās grāmatas un reģistri, notariālie akti un apliecinājumi. Notariālo aktu un apliecinājumu valoda. Tulka līdzdalība notariālā akta taisīšanā.
- 4.3.5. Notariāliem dokumentiem izvirzītās prasības pēc formas un satura. Ārvalstu dokumentu izmantošana Latvijas Republikā.
- 4.3.6. Elektroniskie akti un apliecinājumi.

4.4. Darījumu notariālā apliecināšana.

- 4.4.1. Obligāti notariālā kārtībā apliecināmie darījumi.
- 4.4.2. Darījumu notariālā apliecināšana. Vienpusēju darījumu notariālā apliecināšana. Nekustamā īpašuma darījumu apliecināšana. Gribas noskaidrošana. Paskaidrošanas pienākums.
- 4.4.4. Kopīpašumu, kopīgas mantas, mantojuma sadales aktu taisīšana un apliecināšana notariālā kārtībā.
- 4.4.5. Notariālie akti, kas izpildāmi tiesu spriedumu izpildes kārtībā.

4.5. Bezstrīda juridisko faktu un tiesību notariālā apliecināšana.

- 4.5.1. Bezstrīda juridisko faktu un tiesību jēdziens un veidi.
- 4.5.2. Faktu apliecināšana, ka persona ir dzīva.
- 4.5.3. Faktu apliecināšana par personas ierašanos vai neierašanos tiesisku darījumu noslēgšanai vai citu pienākumu pildīšanai.
- 4.5.4. Seifu un citu glabātavu satura apliecināšana.
- 4.5.5. Dokumentu uzrādīšanas laika apliecināšana.
- 4.5.6. Mantojuma lietu kārtošana notariātā. Pārrobežu mantojuma lietu vešana.
- 4.5.7. Pārdzīvojušā laulātā mantiskās tiesības.
- 4.5.8. Laulības šķiršana notariātā.

4.5. Aizsargājošās notariālās darbības.

- 4.5.1. Naudas, vērstpapīru un dokumentu pieņemšana glabāšanā.
- 4.5.2. Saistības priekšmeta pieņemšana glabājumā.
- 4.5.3. Testamenta pieņemšana glabāšanā.
- 4.5.4. Pilnvarojuma atsaukšana.

4.6. Nodrošinošās notariālās darbības.

- 4.6.1. Paziņojuma nodošana.
- 4.6.2. Protestu sastādīšana un apliecināšana.
- 4.6.3. Vekseļa protests.

4.7. Universālās notariālās darbības.

- 4.7.1. Dokumentu norakstu notariālā apliecināšana.
- 4.7.2. Dokumentu tulkojumu apliecināšana.
- 4.7.3. Personas paraksta īstuma apliecināšana.

4.8. Notāru uzraudzība.

- 4.8.1. Zvērināta notāra darbības uzraudzība un kontrole.
- 4.8.2. Zvērināta notāra juridiskā atbildība.
- 4.8.3. Zvērinātu notāru padomes kompetence notāru darbības uzraudzībā.
- 4.8.4. Zvērinātu notāru rīcības pārsūdzēšana. Notariālo aktu apstrīdēšanas kārtība.

5. Civiltiesības un civilprocess.

5.1. Civiltiesību jēdziens un vieta tiesību sistēmā.

- 5.1.1. Civiltiesību jēdziens un nošķiršanas no publiskajām tiesībām.
- 5.1.2. Vispārējo civiltiesību apakšnozares - Saistību tiesības, Lietu tiesības, Ģimenes tiesības un Mantojuma tiesības.
- 5.1.3. Speciālo civiltiesību apakšnozares - Komerctiesības, Darba tiesības, Intelektuālā īpašuma tiesības.
- 5.1.4. Civiltiesību avotu, normu piemērošana un iztulkošana.
- 5.1.5. UNIDROIT starptautisko līgumu principi un Eiropas Līgumu tiesību principi kā orientieris Latvijas privāttiesību pilnveidošanai

5.2. Civiltiesību subjekti, objekti un civiltiesisko attiecību jēdziens.

- 5.2.1. Civiltiesību subjekti. Fizisko personu tiesībspēja un rīcībspēja (darījumspēja un deliktspēja). Juridisko personu funkcijas, tiesībspēja, rīcībspēja. Juridisko personu klasifikācija.
- 5.2.2. Civiltiesību objekti. Ķermeniskas un bezķermeniskas lietas. Intelektuālā īpašuma objekti.
- 5.2.3. Civiltiesisko attiecību jēdziens un sastāvdaļas.

5.3. Tiesiska darījuma jēdziens, veidi un iztulkošana.

- 5.3.1. Tiesiska darījuma jēdziens un veidi. Vienpusēji un daudzpusēji, kauzāli un abstrakti darījumi.

- 5.3.2. Gribas izteikums kā tiesiska darījuma pamatelements.
- 5.3.3. Absolūti spēkā neesoši un apstrīdami tiesiskie darījumi.
- 5.3.4. Līguma jēdziens un noslēgšanas pamatprincipi.
- 5.3.5. Līgumu brīvības princips un tā ierobežojumi.
- 5.3.6. Līgumu veidi: vienpusēji un divpusēji, konsensuāllīgumi un reāllīgumi.
- 5.3.7. Tiesisko darījumu iztulkošanas nozīme un mērķis. Iztulkošanas noteikumi un to piemērošana.
- 5.3.8. Tiesisko darījumu būtiskās, dabiskās un nejausās sastāvdaļas.

5.4. Gribas trūkumi tiesiskā darījumā.

- 5.4.1. Gribas trūkumu veidi un to juridiskās sekas.
- 5.4.2. Šķietami, simulatīvi un nenopietni darījumi.
- 5.4.3. Maldības, viltus un spaidu jēdzienu juridiskais saturs un tiesiskās sekas.

5.5. Pārstāvība.

- 5.5.1. Pārstāvības jēdziens un pielietojums.
- 5.5.2. Pārstāvības priekšnoteikumi un pārstāvja darbības tiesiskās sekas.
- 5.5.3. Darbība bez pārstāvības varas.
- 5.5.4. Likumā noteiktie pārstāvības varas ierobežojumi.
- 5.5.5. Pilnvaras jēdziens, izdošana, forma, veidi un izbeigšanās.
- 5.5.6. Nākotnes pilnvarojums.

5.6. Tiesiska darījuma forma.

- 5.6.1. Tiesiska darījuma formas brīvības princips.
- 5.6.2. Tiesiska darījuma formas nozīme un formu veidi - mutiskā, rakstiskā, notariālā formas. Formas īpatnības tiesiska darījuma koroborācijas gadījumā.
- 5.6.3. Tiesiska darījuma formas neievērošanas tiesiskās sekas.

5.7. Tiesiska darījuma satura ierobežojumi.

- 5.7.1. Likumisko aizliegumu ietekme uz tiesiskā darījuma spēku.
- 5.7.2. Labiem tikumiem pretēji tiesiskie darījumi.

5.8. Subjektīvās tiesības un to īstenošana.

- 5.8.1. Subjektīvo civilo tiesību jēdziens un to iegūšana.
- 5.8.2. Svarīgākie subjektīvo tiesību veidi - prasījumi un ierunas.
- 5.8.3. Labas ticības princips subjektīvo tiesību izlietošanā.
- 5.8.4. Subjektīvo tiesību aizsardzība - tiesā un pašpalīdzības ceļā.

5.9. Saistību jēdziens. Saistību tiesību sistēma.

- 5.9.1. Civiltiesiskas saistības definīcija un jēdziena „saistību tiesības” nozīme.
- 5.9.2. Saistību tiesību sistēma un saistību rašanās pamati. Privātā un publiskā savstarpējā sakarība saistību tiesībās.

5.10. Līguma jēdziens, veidi, noslēgšana, forma, saturs un sekas.

- 5.10.1. Līguma jēdziens un to klasifikācija. Līgumu sistēma Latvijas Republikas Civillikumā un civiltiesībās kopumā. Līgumu brīvība un pušu autonomija.
- 5.10.2. Līguma noslēgšana. Oferte un akcepts.
- 5.10.3. Līguma forma.
- 5.10.4. Līguma saturs. Līguma priekšmets. Līguma blakus noteikumi. Nosacījumi. Terminš. Uzlikums.
- 5.10.5. Līguma sekas. Pienākums izpildīt līgumu. *Pacta sunt servanda* princips un modernās tiesības. Līguma tiesīguma vērtēšana. Apstākļi, kas ietekmē līguma izpildīšanas iespēju - darījuma sevišķs smagums, vēlāk radušās grūtības, nepārvarama vara. Gadījumi, kad pielaižama vienpusēja atkāpšanās no līguma.
- 5.10.6. Saistību kopdalībnieku savstarpējās attiecības. Dalīti un nedalīti prasījumi vai saistības. Solidāras saistības jēdziens, rašanās, izpildes sekas.

- 5.10.7. Saistību pastiprināšanas jēdziens un veidi. Galvojums, līgumsods un rokasnauda.
- 5.10.8. Procentu civiltiesiskais saturs. Procentu saistības izcelšanās. Procentu aprobežojumi, apmērs.
- 5.10.9. Cesijas jēdziens, pamats, priekšmets, forma, sekas.
- 5.10.10. Neatļautas darbības, to izpausmes sekas. Vainas jēdziens civiltiesībās un tās formas. Tiesiskās aizsardzības līdzekļi. Atbildība Atbildības par vainu principa aprobežojumi. Absolūtā atbildība.
- 5.10.11. Zaudējumi un to atlīdzība. Cēlonība zaudējumu atlīdzības attiecībās.
- 5.10.12. Saistību izpildījums. Izpildījuma subjekti, laiks, vieta, veids. Pienācīga un reāla izpildījuma jēdzieni un to tiesiskais nodrošinājums.

5.11. Lietu tiesības.

- 5.11.1. Lietu tiesību jēdziens, priekšmets un sistēma. Absolūtās un relatīvās tiesības. Lietu tiesību absolūtais raksturs.
- 5.11.2. Lietu klasifikācija principi. Ķermeniskas un bezķermeniskas lietas. Kustamas un nekustamas lietas, u.c. klasifikācijas veidi. Publikas reģistrācijas jeb koroborācijas režīms. Lietu kopība. Lietu vērtība.
- 5.11.3. Valdījuma jēdziens un tā pazīmes. Valdījums un turējums. Valdījuma iegūšana un tās priekšnoteikumi. Valdījuma veidi: tiesīgs un prettiesīgs, labticīgs un ļauticīgs. Valdījuma funkcijas. Valdījuma izbeigšanās.
- 5.11.4. Īpašuma tiesību jēdziens un saturs. Īpašuma tiesību aprobežojumi. Īpašuma atsavināšanas aprobežojumi. Īpašuma lietošanas tiesību aprobežojumi.
- 5.11.5. Īpašuma iegūšanas pamati un veidi un īpašuma izbeigšanās tiesiskie pamati un veidi.
- 5.11.6. Īpašuma aizsardzības veidi. Īpašuma prasība un tās saturs. Vindikācijas prasība, negatorā prasība. Šķēršļi īpašuma prasības pielietošanai.
- 5.11.7. Servitūtu jēdziens un klasifikācija. Servitūtu nodibināšana ar likumu, tiesas spriedumu, līgumu vai testamentu. Servitūtu izbeigšanās.
- 5.11.8. Reālnastu tiesiskais saturs, nodibināšana un izbeigšanās.
- 5.11.9. Ķīlas jēdziens un veidi: rokas ķīla, hipotēka, lietojuma ķīla. Ķīlas tiesību rašanās, priekšmets. Ķīlas tiesību izbeigšanās. Hipotēka uz nekustamu īpašumu. Komerckīla.
- 5.11.10. Izpirkuma tiesību jēdziens, nodibināšana un izlietošana. Izpirkuma tiesības sekas un pušu savstarpējās tiesības un pienākumi. Izpirkuma tiesības izbeigšanās.

5.12. Mantojuma tiesības.

- 5.12.1. Mantojuma tiesību jēdziens un sistēma. Mantojuma tiesību avoti. Mantojuma tiesību regulējums Latvijas likumos.
- 5.12.2. Mantojuma jēdziens, subjekti. Mantojuma masa. Tiesības iegūt mantojumu. Juridisko personu mantotspēja. Mantojuma atklāšanās. Aicinājums mantot. Mantošanas pamati.
- 5.12.3. Likumiskās mantošanas jēdziens. Laulāto mantošana. Radnieku un adoptēto mantošana. Mantošanas kārtība. Mantinieku šķiras. Radniecības pakāpes. Mantošana pēc pārstāvības tiesībām. Bezmantinieku manta.
- 5.12.4. Testamentārās mantošanas jēdziens. Spēja taisīt testamentu. Neatņemamā daļa. Atstumšana no mantojuma. Testamenta jēdziens, forma. Testamentu veidi. Testamenta saturs. Mantinieku iecelšana. Substitūcija. Pēcmantinieku iecelšana.
- 5.12.5. Legāta jēdziens. Vispārīgie noteikumi. Legāta dalībnieki. Legāta tiesiskās sekas, iegūšana un atraidīšana, izpildīšana, veidi. Legāta samazināšana. Nosacījumi un citi pēdējās gribas rīkojuma aprobežojumi.
- 5.12.6. Savstarpējie testamenti. To taisīšana. Korrespektīvi savstarpēji testamenti. Savstarpējs testaments trešo personu labā.
- 5.12.7. Pēdējās gribas rīkojuma izpildīšana. Testamenta izpildītājs. Testamenta pierādījumi. Testamenta izpildīšana. Testamenta apstrīdēšana.
- 5.12.8. Līgumiskās mantošanas jēdziens, veidi un mantojuma līgums. Tā sekas un stāšanās spēkā.

- 5.12.9. Mantojuma atklāšanās, apsardzība un mantojuma prasība.
- 5.12.10. Mantojuma pieņemšana un iegūšana. Līdzmantinieku attiecības. Mantojuma dalīšana.
- 5.12.11. Mantojuma tiesību izbeigšanās un zaudēšana.
- 5.12.12. Mantojuma lietu kārošana. Notāra funkcijas.
- 5.12.13. Pārrobežu mantojuma lietas. ES normatīvie akti.

5.13. Ģimenes tiesības.

- 5.13.1. Šķēršļi laulības noslēgšanai. Laulāto attiecības, savstarpējās tiesības un pienākumi.
- 5.13.2. Laulības šķiršana. Priekšnoteikumi laulības šķiršanai.
- 5.13.3. Laulāto mantisko attiecību sistēmas. Mantas kopības jēdziens un saturs. Laulāto kopīpašuma atsavināšana. Laulāto atsevišķā manta. Laulāto mantiskā atbildība. Laulības līgums, tā noslēgšanas forma, saturs un juridiskās sekas.
- 5.13.4. Vecāku un bērnu attiecības: personiskās un mantiskās. Aizgādība un saskarsmes tiesības. Pienākums uzturēt bērnu. Nepilngadīgā mantas pārvaldība un rīcība ar to. Bērna brīvā manta. Bērnu pienākumi pret vecākiem. Adopcijas jēdziens.
- 5.13.5. Radniecības un svainības juridiskās attiecības.

5.14. Darba tiesības.

- 5.14.1. Darba tiesisko attiecību jēdziens un rašanās pamats. Darba tiesisko attiecību subjekti - darbinieks, darba devējs, darbinieku pārstāvji, darba devēju organizācijas, valsts pārvaldes iestādes.
- 5.14.2. Darba līguma jēdziens, priekšmets, sastāvdaļas, forma. Darba līguma sagatavošana, noslēgšana, darbība, grozīšana, izbeigšanās.
- 5.14.3. Darba laika jēdziens, organizācijas veidi. Darba laika veidi. Atpūtas laika jēdziens, veidi. Atvaļinājumi, to veidi.
- 5.14.4. Darba samaksas jēdziens, sistēmas. Izmaksas sakarā ar komandējumiem. Darba samaksas izmaksas kārtība un ieturējumu no tās ierobežošana.
- 5.14.5. Darba aizsardzības institūts darba tiesībās. Darba aizsardzības sistēmas organizēšana. Uzraudzības institūcijas un darba devēja atbildība.
- 5.14.6. Darba strīda jēdziens, klasifikācija, izšķiršana.

5.15. Komerctiesības.

- 5.15.1. Komersanta, komercdarbības un saimnieciskās darbības jēdziens. Komercdarbība kā saimnieciskās darbības vieds, kritēriji - darbība savā vārdā, darbības sistemātiskums, peļņas gūšanas nolūks, darbības patstāvīgums, atklātums, likumīgums. Komersantu veidi.
- 5.15.2. Komercreģistra jēdziens un nozīme. Komercreģistra uzbūve. Tajā ierakstāmās ziņas un to klasifikācija. Komercreģistra publicitāte un tās sekas.
- 5.15.3. Uzņēmuma un filiāles jēdzieni un nozīme.
- 5.15.4. Prokūras jēdziens, izsniegšana, apjoms, ierobežojumi, izbeigšanās. Parastās komercpilnvaras jēdziens un norobežošana no Prokūras. Tās izsniegšana, ierobežojumi, izbeigšanās.
- 5.15.5. Komercagēnta jēdziens, veidi, tiesības un pienākumi pret principālu, attiecības ar klientiem, līguma izbeigšanās.
- 5.15.6. Sabiedrību tiesību jēdziens un pazīmes. Sabiedrības līgums. Lietvedība un tās veidi, un pārstāvība un tās veidi. Tiesības un pienākumi, kas personai izriet no dalības Civillikuma sabiedrībā. Sabiedrības kopīgā manta un atbildība pat sabiedrības saistībām. Sabiedrības izbeigšanās, likvidācija un biedra izstāšanās.
- 5.15.7. Kapitālsabiedrības jēdziens, veidi, dibināšana. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību, akciju sabiedrība. Darbības izbeigšana un likvidācija.

5.16. Civilprocess.

- 5.16.1. Subjektīvo civiltiesību aizsardzības formas. Pārkāpto un apstrīdēto tiesību jēdziens. Civiltiesiskie pārkāpumi un strīdi. Subjektīvo civiltiesību paš aizsardzība un tās